

Ogólnokształcąca Szkoła Baletowa im. Feliksa Parnella
WYMAGANIA EDUKACYJNE – **Wiedza o społeczeństwie**

W KLASACH: VII

rok szkolny **2022/2023**

nauczyciel **Anna Perzyna**

Podręcznik : W centrum uwagi 2. Podręcznik do wiedzy o społeczeństwie dla liceum ogólnokształcącego i technikum. Zakres podstawowy (nr dopuszczenia MEN: 1034/2/2020)

Autorzy: Lucyna Czechowska, Arkadiusz Janicki

Wymagania opracowane na podstawie: Wiedza o społeczeństwie, Barbara Furman

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Normy prawne	podaje przykłady norm społecznych, podaje przykłady aktów prawnych, wymienia konsekwencje naruszania norm społecznych, w tym norm prawnych.	wyjaśnia znaczenie terminu „norma społeczna”, wymienia typy norm społecznych, podaje przykłady różnych typów norm społecznych, wyjaśnia, czym się różnią normy prawne od innych typów norm społecznych, wymienia cechy norm prawnych, uzasadnia konieczność przestrzegania norm prawnych, wymienia pozytywne aspekty poznawania prawa,	podaje przepis <i>Konstytucji RP</i> , z którego wynika obowiązek wskazywania podstawy prawnej, właściwie posługuje się oznaczeniami jednostek redakcyjnych aktu normatywnego, wyjaśnia, jakie mogą być konsekwencje łamania zasady „nieznajomość prawa szkodzi”, odczytuje z różnych źródeł [teksty narracyjny i normatywny, wykres, tabela, plakat] informacje na temat poziomu wiedzy o prawie wśród pełnoletnich Polaków.	różnica między prawem w znaczeniu podmiotowym a prawem w rozumieniu przedmiotowym, porównuje różne typy norm społecznych, np. z uwzględnieniem źródeł norm, analizuje budowę normy prawnej, rozpoznając jej poszczególne elementy, wyjaśnia, na czym polega różnica między aktem prawnym a przepisem prawnym.	na wybranych przykładach dokonuje wykładni prawa.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Źródła prawa	wymienia organy władzy uczestniczące w procesie stanowienia prawa w Polsce, podaje źródła prawa stanowionego obowiązującego w Polsce, wyjaśnia, na czym polega nadrzędna rola konstytucji w Polsce, wymienia dzienniki urzędowe [<i>Dziennik Urzędowy, Monitor Polski</i>].	przedstawia zasięg terytorialny i podmiotowy obowiązującego w Polsce prawa, wyjaśnia, jak należy rozumieć zasadę „prawo nie działa wstecz”, odszukuje konkretne źródła prawa w dziennikach urzędowych, przedstawia hierarchię źródeł prawa powszechnie obowiązującego w Polsce, wyjaśnia, na czym polega szczególna moc <i>Konstytucji RP</i> ,	porównuje źródła prawa stanowionego w Polsce – z uwzględnieniem zakresu ich obowiązywania i miejsca zajmowanego przez nie w hierarchii, wyjaśnia znaczenie terminu <i>vacatio legis</i> , uzasadnia konieczność stosowania zasady „prawo nie działa wstecz”, wyjaśnia, jakie są zasady działania Internetowego Systemu Aktów Prawnych, interpretuje konstytucyjne zapisy dotyczące procesu legislacyjnego w Polsce,	omawia zasady publikowania źródeł prawa w Polsce, analizuje konstytucyjne zapisy dotyczące ratyfikacji umów międzynarodowych, omawia hierarchiczny układ źródeł prawa w Polsce, w tym relację między ustawą a ratyfikowaną umową międzynarodową.	przeprowadza ankietę na temat znajomości źródeł prawa powszechnie obowiązującego w Polsce oraz sposobów ich publikacji np. w swojej społeczności szkolnej, a także analizuje i udostępnia wyniki wykonanych przez siebie badań.
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Pomoc prawna	podaje przykłady organów i instytucji udzielających porad prawnych rozpoznaje działania typowe dla następujących zawodów prawniczych: adwokatów, radców prawnych, notariuszy.	wymienia podstawowe rodzaje prawa, podaje przykłady spraw regulowanych przez prawo cywilne, rodzinne, administracyjne i karne, wyszukuje informacje na temat dostępnych możliwości uzyskania porady prawnej w sytuacjach typowych,	przedstawia zasady działania Nieodpłatnej Pomocy Prawnej i Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego, odszukuje informacje na temat działalności organizacji i instytucji udzielających pomocy prawnej w nietypowych sytuacjach	porównuje zakres działalności adwokatów, radców prawnych i notariuszy, odszukuje informacje na temat instytucji udzielających pomocy prawnej w jego miejscowości, gminie lub powiecie.	przygotowuje i realizuje skierowaną do społeczności szkolnej akcję promującą instytucje udzielające pomocy prawnej w jego miejscowości, gminie lub powiecie.

		podaje, jaki jest zakres działalności adwokatów, radców prawnych i notariuszy.	[np. poszukujących ludzi zaginionych].		
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Informacja publiczna	podaje przykłady spraw, których może dotyczyć informacja publiczna, podaje przykłady instytucji zobowiązanych do udzielania informacji publicznej,	wyjaśnia, na czym polega prawo do uzyskania informacji publicznej, wskazuje podmioty mogące ubiegać się o uzyskanie informacji publicznej, wyjaśnia, jakie sprawy obywatel może załatwić dzięki dostępowi do informacji publicznej, odszukuje proste informacje publiczne, korzystając z usług e-administracji, publicznej	wyjaśnia, na czym polega działalność organizacji typu <i>watchdog</i> , i odszukuje informacje na ich temat, charakteryzuje podstawowe sposoby przechowywania i udostępniania informacji publicznej, wymienia sytuacje, w których dostęp do informacji publicznej może zostać ograniczony.	określa, jakie jest znaczenie transparentności życia publicznego dla prawidłowego funkcjonowania państwa i społeczeństwa demokratycznego, analizuje, jak dostęp do informacji publicznej pomaga obywatelom w rozwiązywaniu problemów w konkretnych sytuacjach z życia codziennego	uzyskuje i prezentuje na forum społeczności szkolnej informacje na temat bieżącej działalności wybranej instytucji lub konkretnego organu władzy w gminie lub powiecie, wyjaśnia, w jaki sposób pozyskał zaprezentowane informacje
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Konstytucyjne prawa człowieka	podaje przykłady praw i wolności człowieka uwzględnionych w <i>Konstytucji RP</i> , podaje przykłady praktycznej realizacji praw i wolności człowieka wymienionych w <i>Konstytucji RP</i> ,	wymienia zasady ogólne dotyczące ochrony praw człowieka wymienionych w <i>Konstytucji RP</i> , wymienia prawa człowieka przysługujące mniejszościom narodowym i etnicznym oraz grupom posługującym się językiem regionalnym.	przyporządkowuje konkretne prawa człowieka do odpowiednich kategorii uwzględnionych w <i>Konstytucji RP</i> , wymienia konstytucyjne warunki, które muszą zostać spełnione, aby można było ograniczyć korzystanie z praw człowieka,	porównuje znaczenie pojęć „prawo” i „wolność”, wyjaśnia, jakie miejsce zajmują prawa człowieka w <i>Konstytucji RP</i> , uzasadnia konieczność ochrony praw przysługujących grupom mniejszościowym, ze szczególnym uwzględnieniem praw mniejszości narodowych i etnicznych oraz grup	analizuje spory światopoglądowe dotyczące wybranych praw człowieka, przygotowuje i prezentuje na forum społeczności szkolnej materiały [film, plakat, artykuł itp.] dotyczące wybranego problemu

	podaje przykłady praw przysługujących w Polsce mniejszościom narodowym i etnicznym oraz grupom posługującym się językiem regionalnym.		analizuje przepisy prawne z <i>Ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz języku regionalnym</i>	posługujących się językiem regionalnym, odszukuje i prezentuje	związanego z ochroną praw człowieka.
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Ochrona praw człowieka w Polsce	podaje przykłady konstytucyjnych środków ochrony praw człowieka w Polsce, wymienia przykłady spraw, z którymi można zwrócić się do Rzecznika Praw Obywatelskich, podaje przykłady działających w Polsce organizacji, których celem jest obrona praw człowieka.	wymienia konstytucyjne środki ochrony praw człowieka w Polsce, wyjaśnia, na czym polega prawo do: a) sądu, b) zaskarżenia, c) wynagrodzenia za szkodę, d) złożenia skargi konstytucyjnej, e) wystąpienia do Rzecznika Praw Obywatelskich, wymienia przykładowe formy działalności Rzecznika Praw Obywatelskich, pisze przykładową skargę do Rzecznika Praw Obywatelskich, omawia zakres i formy działalności wybranej organizacji broniącej praw człowieka.	analizuje wybrane przypadki łamania praw człowieka, w tym wskazuje, jakie konstytucyjne środki ochrony tych praw były dostępne w omawianych sytuacjach, określa zakres działalności i uprawnień Rzecznika Praw Obywatelskich, odszukuje informacje na temat celów szczegółowych oraz form działania wybranej organizacji broniącej praw człowieka, wyjaśnia, jakie jest znaczenie skargi konstytucyjnej w systemie ochrony praw człowieka w Polsce.	porównuje i ocenia działalność wybranych organizacji broniących praw człowieka w Polsce, wymienia negatywne konsekwencje wynikające z przewlekłości postępowań sądowych w Polsce oraz wskazuje główne przyczyny tego problemu, analizuje przepisy regulujące zasady korzystania z prawa do: a) sądu, b) zaskarżenia, c) wynagrodzenia za szkodę, d) złożenia skargi konstytucyjnej.	przygotowuje i prezentuje na forum społeczności szkolnej materiały [film, plakat, artykuł itp.] dotyczące działalności np.: jednej z organizacji, których celem jest obrona praw człowieka, jest aktywnym członkiem organizacji broniącej praw człowieka, aktywnie uczestniczy w działaniach podejmowanych przez organizacje broniące praw człowieka

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
System strasburski	wymienia instytucje tworzące strasburski system praw człowieka [Rada Europy, <i>Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności</i> , Europejski Trybunał Praw Człowieka].	przedstawia okoliczności historyczne, które miały wpływ na powstanie systemów ochrony praw człowieka, podaje podstawowe informacje na temat <i>Powszechnej deklaracji praw człowieka</i> , prezentuje podstawowe informacje na temat strasburskiego systemu praw człowieka [Rada Europy, <i>Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności</i> , Europejski Trybunał Praw Człowieka], wymienia podstawowe zasady składania skargi do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu	wymienia państwa należące do Rady Europy i wskazuje je na mapie, analizuje przykładowe skargi złożone do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu oraz wybrane wyroki Trybunału, wyjaśnia znaczenie <i>Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności</i> dla europejskiego systemu ochrony praw człowieka, wymienia warunki dopuszczalności skargi do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu.	omawia strukturę Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, ocenia działalność Europejskiego Trybunału Praw Człowieka	przygotowuje i prezentuje na forum społeczności szkolnej materiały [film, plakat, artykuł itp.] dotyczące działalności Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Łamanie praw człowieka	podaje przykłady łamania praw człowieka, wskazuje zagrożenia wynikające z łamania praw człowieka.	wymienia formy łamania praw człowieka i ilustruje je odpowiednimi przykładami, rozpoznaje przypadki naruszeń praw człowieka opisane w tekstach publicystycznych,	określa skalę łamania praw człowieka w Polsce i na świecie na podstawie zestawień statystycznych oraz raportów organizacji pozarządowych, zbiera, analizuje i prezentuje informacje na temat łamania	wyszukuje i prezentuje informacje na temat dokonanych wybitnych postaci działających na rzecz ochrony praw człowieka, np. laureatów Pokojowej Nagrody Nobla, analizuje współczesne zjawiska [polityczne, ekonomiczne,	przygotowuje i prezentuje na forum społeczności szkolnej materiały [film, plakat, artykuł itp.] dotyczące problemu łamania praw człowieka

		wymienia przyczyny łamania praw człowieka, wskazuje i charakteryzuje zagrożenia wynikające z łamania praw człowieka, w tym w państwach demokratycznych, porównuje skalę łamania praw człowieka w państwach demokratycznych i niedemokratycznych	praw człowieka w wybranym państwie niedemokratycznym.	socjalne, kulturowe] zaliczane do przyczyn łamania praw człowieka.	
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Prawo cywilne	rozpoznaje sprawy regulowane przez prawo cywilne, definiuje podstawowe pojęcia z zakresu prawa cywilnego [osoba fizyczna, powód i pozwany, testament], wymienia podstawowe formy nabycia własności, wymienia strony postępowania cywilnego i wskazuje przysługujące im prawa, rozpoznaje podstawowe zasady obowiązujące w postępowaniu cywilnym.	podaje przykłady norm z prawa cywilnego, wyjaśnia, czym się różni zdolność prawna od zdolności do czynności prawnych, wymienia podstawowe cechy prawa cywilnego, właściwie posługuje się podstawowymi pojęciami z zakresu prawa cywilnego [zobowiązanie, prawa majątkowe, prawa osobiste, przedstawicielstwo ustawowe, pełnomocnictwo, zobowiązanie, rzecz, własność, spadek, zachowek, dziedziczenie ustawowe], a także	porównuje instytucje przedstawicielstwa ustawowego i pełnomocnictwa, wyjaśnia, na czym polega różnica między <i>Kodeksem cywilnym</i> a <i>Kodeksem postępowania cywilnego</i> , analizuje proste kazusy dotyczące prawa cywilnego, np. prawa spadkowego,	prezentuje podział prawa cywilnego obowiązujący w Polsce, interpretuje wybrane przepisy z <i>Kodeksu cywilnego</i> oraz <i>Kodeksu postępowania cywilnego</i> , przedstawia konstrukcję stosunku cywilnoprawnego określanego jako zobowiązanie, rozpoznaje typy postępowań cywilnych i je charakteryzuje.	analizuje złożone kazusy z zakresu prawa cywilnego.

		rozpoznaje przepisy prawne, w których pojęcia te zostały zdefiniowane, podaje przykłady praw majątkowych i praw osobistych,			
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Prawo rodzinne	wymienia elementy konstytucyjnej definicji małżeństwa, podaje skutki prawne zawarcia małżeństwa, wymienia prawa i obowiązki rodziców i dzieci.	wymienia przeszkody prawne uniemożliwiające zawarcie małżeństwa oraz możliwe powody unieważnienia związku małżeńskiego, właściwie posługuje się podstawowymi pojęciami z zakresu prawa rodzinnego [małżeństwo, wspólnota majątkowa, obowiązek alimentacyjny], pisze przykładowy wniosek alimentacyjny	interpretuje wybrane przepisy z <i>Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego</i> , wyjaśnia, na czym polega unieważnienie małżeństwa i wymienia jego konsekwencje prawne, analizuje pod kątem poprawności przykładowy wniosek alimentacyjny, analizuje proste kazusy dotyczące prawa rodzinnego.	analizuje spór społeczny dotyczący: a) instytucji małżeństwa, b) modelu rodziny, c) zakresu władzy rodzicielskiej, w tym zajmuje stanowisko wobec omawianego problemu i konstruuje odpowiednie argumenty.	analizuje złożone kazusy z zakresu prawa rodzinnego.
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Postępowanie karne	właściwie posługuje się podstawowymi pojęciami z zakresu prawa karnego [oskarżyciel, oskarżony, przestępstwo, wykroczenie, apelacja], wyjaśnia znaczenie podstawowych zasad	wyjaśnia, na czym polega różnica między <i>Kodeksem karnym</i> a <i>Kodeksem postępowania karnego</i> , rozpoznaje zastosowanie podstawowych zasad prawa karnego [nie ma przestępstwa bez ustawy, domniemanie niewinności] w przepisach prawnych	analizuje pod kątem poprawności przykładowe zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa, analizuje proste kazusy dotyczące prawa karnego, interpretuje wybrane przepisy <i>Kodeksu karnego</i> i <i>Kodeksu postępowania karnego</i> .	porównuje przebieg rozpraw [zasady, etapy] prowadzonych w sądzie powszechnym w ramach postępowania cywilnego i postępowania karnego, porównuje prawa przysługujące poszczególnym uczestnikom postępowania karnego.	analizuje złożone kazusy z zakresu prawa karnego

	prawa karnego [nie ma przestępstwa bez ustawy, domniemanie niewinności], wymienia etapy postępowania karnego i jego uczestników.	i wyjaśnia konsekwencje łamania tych reguł, wymienia strony postępowania karnego [przygotowawczego i procesowego] oraz przysługujące im prawa, wymienia główne prawa, jakie przysługują ofierze, sprawcy i świadkowi przestępstwa,			
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Prawo administracyjne	wskazuje dziedziny życia publicznego regulowane przez prawo administracyjne, wymienia podstawowe elementy decyzji administracyjnej, wymienia środki zaskarżenia decyzji administracyjnej.	właściwie posługuje się podstawowymi pojęciami z zakresu prawa administracyjnego [administracja publiczna, organ administracji publicznej, akt administracyjny], wymienia podstawowe cechy prawa administracyjnego, wymienia etapy postępowania administracyjnego oraz biorące w nim udział podmioty [i innych jego uczestników], pisze przykładowe odwołanie od decyzji administracyjnej, wymienia zadania sądów administracyjnych.	analizuje pod kątem poprawności: a) odwołanie od decyzji administracyjnej, b) zażalenie na postanowienie organów administracyjnych, c) skargę administracyjną, analizuje proste kazusy prawne dotyczące prawa administracyjnego, wymienia przesłanki stwierdzenia nieważności decyzji administracyjnej, rozpoznaje rodzaje administracji publicznej, interpretuje wybrane przepisy z <i>Kodeksu postępowania administracyjnego</i> .	porównuje różne rodzaje aktów administracyjnych, porównuje akty administracyjne z aktami normatywnymi, porównuje decyzje administracyjne z postanowieniami administracyjnymi, charakteryzuje i porównuje rodzaje postępowań administracyjnych, porównuje decyzję administracyjną z wyrokiem sądu.	analizuje złożone kazusy z zakresu prawa administracyjnego.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Prawo powszechnych ubezpieczeń	wymienia podstawowe prawa przysługujące obywatelom polskim w zakresie opieki społecznej i zdrowotnej, wymienia instytucje kierujące systemem ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz służbą zdrowia [KRUS, ZUS, NFZ], rozróżnia ubezpieczenia: emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe, podaje podstawowe zasady korzystania z publicznej opieki zdrowotnej.	wymienia główne zasady i cele funkcjonowania systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych, przedstawia specyfikę obowiązkowych i dobrowolnych ubezpieczeń zdrowotnych w Polsce, odczytuje z różnych źródeł informacji [tekst narracyjny i normatywny, wykres, tabela] dane dotyczące stanu wiedzy Polaków na temat funkcjonowania systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych, wymienia rodzaje ubezpieczeń funkcjonujących w Polsce, wymienia zadania: a) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, b) Narodowego Funduszu Zdrowia.	analizuje proste kazusy dotyczące systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych w Polsce, analizuje informacje na temat tego, w jaki sposób Polacy oceniają funkcjonowanie systemu opieki społecznej i zdrowotnej w Polsce.	Porównuje poszczególne rodzaje ubezpieczeń funkcjonujących w Polsce, analizuje uwarunkowania mające wpływ na funkcjonowanie systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych w Polsce.	analizuje złożone kazusy dotyczące systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych w Polsce,
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Prawo do opieki społecznej i edukacji	wymienia problemy społeczne, z którymi boryka się państwo polskie, wymienia podstawowe zasady	wymienia przykłady wykluczenia społecznego oraz wskazuje jego konsekwencje, podaje przykłady działań podejmowanych przez	wyjaśnia, jakie uwarunkowania mają wpływ na zjawisko wykluczenia społecznego, porównuje różne rodzaje bezrobocia,	porównuje różne formy zwalczania bezrobocia i ocenia ich skuteczność, wymienia zadania Ministra Edukacji Narodowej i kuratorów oświaty,	przygotowuje i prezentuje na forum społeczności szkolnej materiały [film, plakat, artykuł itp.] dotyczące:

	funkcjonowania systemu opieki społecznej w Polsce, wymienia podstawowe przyczyny bezrobocia, podaje podstawowe informacje dotyczące systemu szkolnictwa w Polsce, w tym szkolnictwa wyższego	państwo polskie w celu ograniczenia bezrobocia i wykluczenia społecznego, odczytuje z różnych źródeł informacji [teksty narracyjny i normatywny, wykres, tabela] dane dotyczące poziomu i zasięgu bezrobocia oraz wykluczenia społecznego w Polsce, przedstawia strukturę szkolnictwa w Polsce, w tym szkolnictwa wyższego, wyjaśnia, w jaki sposób można podnosić swoje	z uwzględnieniem specyficznych uwarunkowań oraz konsekwencji społecznych, ekonomicznych, politycznych i kulturowych, odszukuje i prezentuje informacje na temat działalności urzędu pracy w jego powiecie, omawia podstawowe zasady funkcjonowania systemu bolońskiego w szkolnictwie wyższym, przedstawia wady i zalety edukacji zdalnej.	wymienia formy kształcenia ustawicznego, planuje i prezentuje swoją indywidualną ścieżkę edukacji.	możliwości i zasad studiowania w wybranym państwie świata,
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Prawo międzynarodowe	podaje przykłady podmiotów międzynarodowego prawa publicznego, wymienia przykładowe zasady międzynarodowego prawa publicznego	międzynarodowych, podaje cechy współczesnych stosunków międzynarodowych, wyjaśnia, czym jest międzynarodowe prawo publiczne, wymienia podmioty międzynarodowego prawa publicznego, wyjaśnia znaczenie zasad międzynarodowego prawa publicznego [zasady suwerenności, integralności terytorialnej, nienaruszalności granic, nieingerowania w sprawy	na wybranych przykładach wykazuje złożoność i wielopłaszczyznowość współczesnych stosunków międzynarodowych, wymienia cechy międzynarodowego prawa publicznego, na wybranych przykładach analizuje działanie międzynarodowego prawa publicznego.	odszukuje, analizuje i prezentuje informacje na temat łamania zasad międzynarodowego prawa publicznego.	interpretuje kazusy dotyczące międzynarodowego prawa publicznego.

		wewnętrzne państwa, samostanowienia narodów, pokojowego rozstrzygnięcia sporów, powstrzymywania się od groźby użycia siły lub jej rzeczywistego użycia].			
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Globalizacja	podaje przykłady zjawisk wynikających z procesu globalizacji, podaje przykłady pozytywnych i negatywnych aspektów procesu globalizacji	wymienia podstawowe aspekty procesu globalizacji, podaje przykłady zjawisk świadczących o globalizacji w wymiarach politycznym, ekologicznym, ekonomicznym, komunikacyjnym i kulturowym, wymienia skutki globalizacji w polityce, kulturze i życiu społecznym, podaje przykłady organizacji międzynarodowych, których działalność ma istotny wpływ na proces globalizacji.	wyjaśnia, na czym polega zjawisko określane jako efekt motyla, na wybranych przykładach wykazuje współzależności występujące między państwami w środowisku międzynarodowym	zbiera, analizuje i prezentuje informacje na temat: a) wpływu wybranych podmiotów prawa międzynarodowego publicznego na proces globalizacji, b) ruchów anty- i alterglobalistycznych, analizuje spór dotyczący oceny procesu globalizacji	przygotowuje i prezentuje na forum społeczności szkolnej materiały [film, plakat, artykuł itp.] dotyczące wybranych problemów i wyzwań wynikających z procesu globalizacji, organizuje debatę poświęconą zagadnieniom związanym z globalizacją i aktywnie uczestniczy w zainicjowanej dyskusji
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Wybrane problemy międzynarodowe	podaje przykłady współczesnych konfliktów międzynarodowych wymienia sposoby	wymienia przyczyny, konsekwencje i formy konfliktów etnicznych, podaje przykłady współczesnych konfliktów	wyjaśnia znaczenie terminów „czystki etniczne” i „ludobójstwo”, charakteryzuje metody walki ze współczesnym terroryzmem,	zbiera, analizuje i prezentuje informacje na temat: a) współczesnych konfliktów etnicznych, b) problemu terroryzmu międzynarodowego [przyczyny,	przygotowuje i prezentuje na forum społeczności szkolnej materiały [film, plakat, artykuł itp.] dotyczące wybranych metod i

	rozwiązywania konfliktów etnicznych, podaje cechy współczesnego terroryzmu.	etnicznych na obszarze Unii Europejskiej, właściwie posługuje się terminami „migracje”, „uchodźcy”, „asymilacja”, „grupa etniczna”, „integracja”, podaje przykłady działań o charakterze terrorystycznym, wymienia główne współczesne organizacje terrorystyczne, wymienia metody walki ze współczesnym terroryzmem.	charakteryzuje wybrany konflikt etniczny na obszarze Unii Europejskiej, na wybranym przykładzie opisuje metody i formy działania współczesnych organizacji terrorystycznych.	uwarunkowania, konsekwencje, formy, organizacje terrorystyczne, skala zagrożenia, metody przeciwdziałania].	form rozwiązywania współczesnych sporów międzynarodowych.
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Organizacja Narodów Zjednoczonych	podaje cele i zasady funkcjonowania ONZ, wymienia przykłady działań ONZ na rzecz pokoju na świecie, w tym wybrane misje pokojowe.	przedstawia okoliczności, które doprowadziły do powstania Organizacji Narodów Zjednoczonych, podaje podstawowe informacje na temat <i>Karty Narodów Zjednoczonych</i> , wymienia główne organy ONZ i podaje, jakie są ich zadania, podaje przykłady wyspecjalizowanych organizacji, funduszy, programów i agend Narodów Zjednoczonych.	działalność wybranych agend, organów i organizacji wyspecjalizowanych funkcjonujących w ramach ONZ.	zbiera, analizuje i prezentuje informacje na temat: a) działalności organów, wyspecjalizowanych organizacji, funduszy, programów i agend Narodów Zjednoczonych, b) misji pokojowych ONZ, ocenia zasadność i skuteczność działań podejmowanych przez ONZ.	organizuje debatę poświęconą: a) ocenie pracy ONZ, b) wyzwaniom stojącym przed ONZ, a także aktywnie uczestniczy w zainicjowanej dyskusji

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Unia Europejska	rozpoznaje główne zasady i obszary funkcjonowania Unii Europejskiej, wymienia główne organy i instytucje Unii Europejskiej, podaje korzyści wynikające z członkostwa w Unii Europejskiej dla polskich obywateli, podaje rok wstąpienia Polski do Unii Europejskiej	przedstawia podstawowe uwarunkowania mające wpływ na proces integracji europejskiej, wymienia państwa należące współcześnie do Unii Europejskiej i wskazuje je na mapie, wymienia obowiązujące akty prawa pierwotnego Unii Europejskiej, wymienia prawa przysługujące obywatelom Unii Europejskiej, wymienia główne organy i instytucje Unii Europejskiej [Komisję Europejską, Radę Europejską, Parlament Europejski, Radę Unii	wyjaśnia, na czym polega różnica między prawem pierwotnym a prawem wtórnym Unii Europejskiej, omawia obszary funkcjonowania Unii Europejskiej, odczytuje z różnorodnych źródeł [teksty narracyjny i normatywny, wykres, tabela] informacje dotyczące społecznej oceny członkostwa Polski w Unii Europejskiej.	przedstawia główne etapy procesu integracji europejskiej, w tym: a) utworzone organizacje i zawarte traktaty, b) sposób funkcjonowania wspólnot europejskich i zakres współpracy państw członkowskich na poszczególnych etapach, c) państwa, które przystąpiły do wspólnot europejskich, porównuje zasięg terytorialny Unii Europejskiej, strefy Schengen i strefy euro, charakteryzuje poszczególne źródła prawa pierwotnego Unii Europejskiej.	odszukuje i prezentuje, np. na forum społeczności szkolnej, informacje na temat funduszy Unii Europejskiej i ich wykorzystania w Polsce oraz w najbliższych państwach członkowskich, dokonuje krytycznej analizy zagadnień dotyczących członkostwa Polski w Unii Europejskiej, zbiera i prezentuje informacje na temat sporu społecznego dotyczącego oceny polskiego członkostwa w Unii Europejskiej,
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Organizacja Paktu Północnoatlantyckiego	wymienia główne cele i zadania NATO, podaje rok wstąpienia Polski do NATO.	omawia okoliczności, które doprowadziły do powstania Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego, wymienia główne organy NATO, wymienia państwa należące do NATO i wskazuje je na mapie.	odczytuje z różnych źródeł [tekst narracyjny i normatywny, wykres, tabela] informacje dotyczące oceny: a) działalności NATO na rzecz światowego pokoju, b) członkostwa Polski w NATO,	omawia stosunki NATO z Federacją Rosyjską, charakteryzuje główne organy NATO, zbiera, analizuje i prezentuje informacje na temat: a) roli NATO w budowaniu pokoju na świecie,	dokonuje krytycznej oceny wybranych aspektów działalności NATO, odszukuje i prezentuje, np. na forum społeczności szkolnej, informacje na temat

			c) wpływu NATO na pozycję Stanów Zjednoczonych Ameryki w świecie, określa i ocenia rolę Stanów Zjednoczonych Ameryki w strukturach NATO.	b) przebiegu wybranych operacji wojskowych NATO.	członkostwa Polski w NATO
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra: Uczeń:	Ocena celująca: Uczeń:
Służby zagraniczne Polski	rozpoznaje zadania ambasadorów i konsulów.	właściwie posługuje się terminami „polityka zagraniczna”, „racja stanu”, „dyplomacja publiczna”, „misja dyplomatyczna”, wymienia sprawy, które obywatel polski może załatwić w konsulatach.	na przykładzie wybranych placówek dyplomatycznych RP przedstawia zadania ambasad i konsulatów, wymienia priorytety polskiej polityki zagranicznej.	przedstawia główne inicjatywy międzynarodowe, w które angażuje się państwo polskie [np. Grupa Wyszehradzka, Trójkąt Weimarski, Trójmorze].	odszukuje w różnych źródłach informacje na temat działalności polskich placówek dyplomatycznych w wybranych państwach świata.